

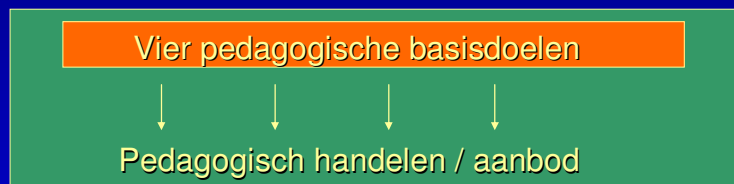
De hoogste tijd voor kwaliteit in de kinderopvang

Marianne Riksen-Walraven

CURRICULUM ?

Onderwijs, school
Geplande en gestructureerde activiteiten

GEDEELD PEDAGOGISCH RAAMWERK

De hoogste tijd voor kwaliteit in de kinderopvang !

2005

2000

DOELEN

Wat willen we voor de kinderen?
Wat willen we ze bieden?

Wie bepaalt de doelen?

Gezin:

- Ouders
- Overheid / samenleving (bewaakt de “grenzen”)

School:

- Overheid (+ inspectie)
- Scholen
- Ouders: 1. Kiezen / oprichten school
2. Oudercommissie, bestuur
3. Contacten met leerkrachten (indiv.)

Kinderopvang?

- Overheid (+ inspectie)
- Aanbieders (pedagogisch plan)
- Ouders: 1. Kiezen / oprichten KDV
2. Oudercommissie
3. Contacten met leidsters (indiv.)

“Nationaal curriculum” → Gedeelde visie:

Wat willen we kinderen bieden?

Wat is goed / belangrijk voor kinderen?

Wat voor mensen moeten kinderen worden?

Bijdrage vanuit de wetenschap (theorie, onderzoek)

Vier basisdoelen: gebaseerd op “ontwikkelingstaken-model”

Ontwikkelingstaak = “thema” of “issue” dat:

- a. Prominent is in een fase van de levensloop
- b. Belangrijk is voor het welbevinden
- c. en voor de verdere ontwikkeling

Bij ontwikkelingstaken horen opvoedingstaken

Erikson (1963); Sroufe (1979); R-W (1989; 1994); van den Boom (1999)

Ontwikkelingstaken

0-1: Veiligheid (veilige hechting, verbondenheid)

1-3: Autonomie ("ik", "zelf")

- Persoonlijke competentie
- Sociale competentie

3-6: Socialisatie: leren van regels, waarden, normen, "cultuur"

Ondersteuning

Sensitiviteit

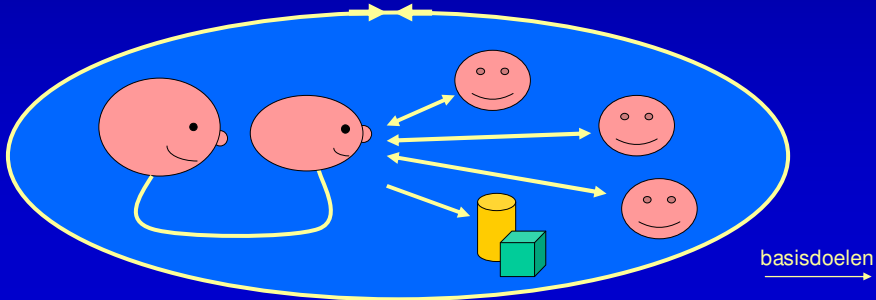
Respect voor de autonomie

Structuur & grenzen

Praten, uitleggen

Ontwikkeling stim.

Begeleiden interacties

Vier basisdoelen

Waarden, normen, cultuur

OPVOEDING

Persoonlijke
competentie

Sociale
competentie

ONTWIKKELING

EDU-
CATIE

Veiligheid (verbondenheid)

OPVANG ?

(Lichamelijke behoeften)

Basisdoelen: waarom beperkt in aantal en globaal?

Het moeten gedeelde, algemeen geaccepteerde uitgangspunten zijn (“hoofdlijnenakkoord”)

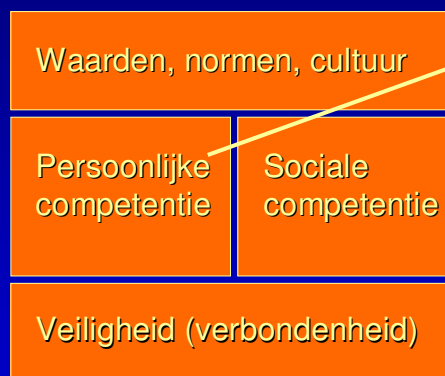
Het zijn de meest basale elementen vanuit ontwikkelingspsychologisch perspectief èn...

Het zijn ook voor ouders de meest belangrijke aandachtspunten:

1. Heeft mijn kind het hier fijn, voelt het zich hier goed?
2. Krijgt het hier kans zich te ontwikkelen?
3. Leert het omgaan met andere kinderen? Vriendjes?
4. Wordt er op gelet dat de kinderen “zich gedragen”? (eerlijk delen, aardig zijn voor elkaar)

Maar...

De basisdoelen moeten verder gespecificeerd, “ingevuld” worden

Bijvoorbeeld:

Persoonlijke competentie:

- Zelfvertrouwen
- Ondernemend
- Creatief
- Muziek, dans
- Taalvaardig
- Rekenkundig inzicht?

De doelen kunnen gebruikt worden als:

De “schijf van vijf” (hier: vier)

CURRICULUM:

Pedagogische basisdoelen
(nader gespecificeerd)

Pedagogisch handelen / aanbod

Kern pedagogisch proces: basale interactievaardigheden:
(zie hoofdstuk 5 in "De kwaliteit van de Nederlandse kinderopvang")

1. Sensitiviteit / emotionele steun
 2. Respect voor de autonomie
 3. Structureren en grenzen stellen
 4. Praten en uitleggen
- } Algemeen
5. Ontwikkelingsstimulering
 6. Begeleiden van interacties tussen kinderen
- } KDV

De zes basisvaardigheden vormen de basis voor kwaliteit in alle activiteiten met de kinderen

(Ze zouden "pervasief" moeten zijn)

Daarom: kern van kwaliteitsmeting (observatieschalen)

Maar:

Daarnaast is meer pedagogisch aanbod vereist (materialen, inrichting, activiteiten).

De keuze daarvan vloeit voort uit hoe de pedagogische basisdoelen zijn "ingevuld"

CONCLUSIE: Er is nog veel werk aan de winkel voor pedagogen in de kinderopvang !